

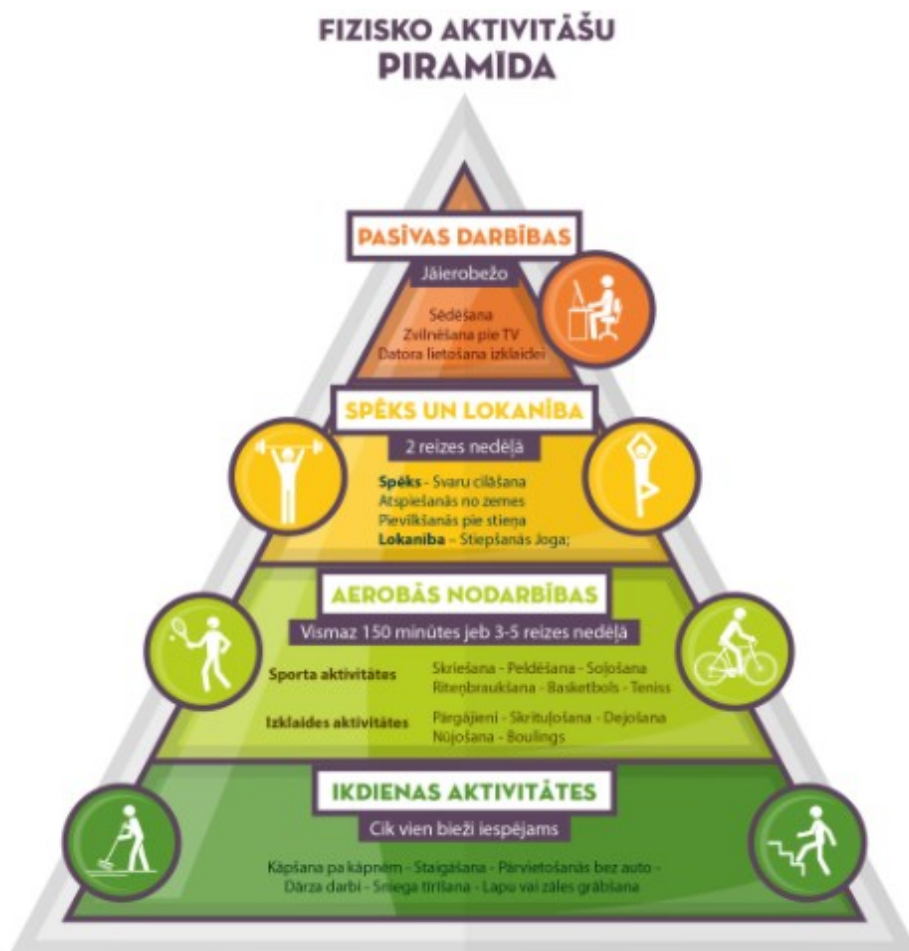

Fiziskās aktivitātes balsts mentālai veselībai

Cilvēka ķermenis ir radīts kustībām, tādēļ vislabāk jūtamies tad, kad regulāri izkustamies. Jo vairāk laika veltām fiziskajām aktivitātēm, jo lielāks būs mūsu ieguvums veselībai. Fiziskā veselība iet roku rokā ar mentālo veselību.

Veselības projekta ietvaros attālinātajā mācību procesā Madonas Valsts ģimnāzijas 7.b klases skolēni tika iepazīstināti ar šo tēmu - kā fiziskās aktivitātes ietekmē viņu veselību. Stunda notika platformā *zoom* un informācija tika izvietota vietnē *nearpod.com*. *Nearpod.com* vietnē skolēniem tika sniegta daudzveidīga informācija par fizisko veselību. Lūk, neliels ieskats *neaprod* prezentācijā minētajos faktos:

- Būt aktīvam ir labi dažādu iemeslu dēļ. Fiziskās aktivitātes palīdz uzturēt normālu ķermeņa svaru un novērš aptaukošanos, kas ir viens no galvenajiem riska faktoriem daudzām saslimšanām.
- Neatņemama ikdienas sastāvdaļa cilvēkam ir stress, tomēr tas var negatīvi ietekmēt gan psihisko, gan fizisko labsajūtu. Vienas no labākajām zālēm pret stresu ir fiziskās aktivitātes ikdienā. Fizisko aktivitāšu laikā smadzenēs pastiprināti izdalās laimes hormons - endorfīns, kas rada pacilātības, prieka un laimes izjūtu, palīdzot ķermenim atslābināties un uzlabot garastāvokli.
- Cilvēku smadzenēm nepārtraukti jāapstrādā un jāatceras liels informācijas daudzums. Ikdienā nepieciešams ģenerēt jaunas, radošas idejas, pieņemt ātrus un nozīmīgus lēmumus. Ir pierādīts, ka regulāras fiziskās aktivitātes var palīdzēt uzturēt šīs funkcijas, atmiņu, modrību, darba produktivitāti un uzlabot koncentrēšanās spējas.
- Ciešs un labs miegs ir svarīgs ikvienam cilvēkam. Ja miegs ir traucēts, diennakts laikā ir grūti veikt ikdienas darbus, var rasties nogurums, grūtības koncentrēties. Pētījumi pierāda, ka regulāras fiziskās aktivitātes ir saistītas ar ciešāku miegu, mazāku nogurumu dienas laikā un labāku kopējo miega kvalitāti.
- Pareiza stāja ir viena no vesela organisma pazīmēm – tā labvēlīgi ietekmē elpošanu un sirds, vēdera dobuma orgānu un muskulatūras darbību. Jo vairāk ikdienā kustēties, jo vairāk tiks nodarbināta muskulatūra, kas notur mugurkaulu, veidojot labu stāju.
- Bērniem un pusaudžiem (līdz 18 gadiem) ieteicams būt fiziski aktīviem katru dienu vidēji 60 minūtes, veicot vidējas līdz augstas intensitātes fiziskās aktivitātes, bet

1.att. <https://lvportals.lv/dienaskartiba/264663-fizisko-aktivitasu-piramida-veselibas-saglabasanai-2014>

muskuļus un kaulus stiprinošas fiziskās aktivitātes ieteicams veikt vidēji 3 reizes nedēļā.

Pēc *youtube.com* video intervijas ar fizioterapeiti un fitnesa treneri Aneti Raiskumu noskatīšanās, skolēni aizpildīja testu par stunda dzirdēto, un skolotāja ieguva atgriezenisko saiti.

Izmantojot platformu *nearpod.com*, var secināt, ka tā ir noderīga mācību darbā, jo piedāvā iespēju gan sniegt skolēniem informāciju, gan iegūt labi pārskatāmu atgriezenisko saiti – ir redzams katra skolēna veikums, jo viņi ir reģistrējušies ar savu vārdu.

Pēc saņemtās atgriezeniskās saites var spriest, ka šī mācību stunda skolēniem patika, tika gūtas vērtīgas atziņas, jo stundas laikā viņi tika iepazīstināti ne tikai ar skolotājas stāstījumu, bet arī ar citas personas pieredzi.

**Madonas Valsts ģimnāzijas
sporta un veselības skolotāja
Līva Kraukle**

Darbs par stereotipiem tēmā "Sociālās attiecības un identitāte"

Mācot 10. klasē mācību priekšmetu „Vēsture un sociālās zinātnes”, kā arī „Sociālās zinības un vēsture”, tēmā „Sociālās attiecības un identitāte” par dzimumu un sociālajiem stereotipiem esam izveidojušas darba lapu, kuru iespējams adaptēt izmantošanai arī citos mācību priekšmetos, kā arī klases stundās.

Atbilstoši programmai (<https://mape.skola2030.lv/materials/553>), kā arī valsts vispārējās vidējās izglītības standarta prasībām, šī metode māca skolēnus diskutēt par to, kā mūsdienās tiek traktēta stereotipu nozīme un ietekme uz cilvēka identitāti, lai izprastu, cik svarīgi ir atbrīvoties no vadīšanās pēc stereotipiem, tādējādi veicinot savstarpēji labvēlīgas, uz vienlīdzības un tiesiskuma principiem balstītas attiecības sabiedrībā.

Šī metode veido arī ieradumus:

- izvairīties no emocionāliem, nepamatotiem spriedumiem;
- pamatot savu viedokli, izvēlēties dzīves pozīciju;
- diskutēt un aizstāvēt viedokli, ievērot pieklājību, toleranci un pašcieņu.

Mācību procesā akcentējam tādas tikumus, kā savaldība, godīgums un veidojam izpratni par tādām vērtībām, kā cilvēka cieņa un izvēles brīvība.

Sasniedzamais rezultāts: skolēni prot pamatot savu izvēli, balstoties uz savu izpratni par stereotipiem, kā arī zināšanām par aktuālajiem notikumiem.

Pirms grupu darba tiek pārrunāts, kas ir stereotipi, to iedalījums, veidošanās mehānismi.

Skolēni vispirms izplāno ielas iedzīvotāju sadalījumu individuāli, pēc tam tiek izveidotas (izlozētas) grupas, ne lielākas par četriem dalībniekiem. Grupā ir jānonāk pie vienota viedokļa, tomēr ir iespēja palikt pie savas nostājas, kas vēlāk prezentēšanas laikā jāpamato. Grupas prezentē savas ielas, argumentējot māju sadalījumu. Jautājumi tiek uzdoti tikai tad, kad visas grupas beigušas savu uzstāšanos, lai izvairītos no viedokļu ietekmes. Jautājumus uzdod gan skolotāji, gan klases biedri, tādējādi raisot diskusiju, kuras laikā skolēni nostiprina savas argumentācijas prasmes, kā arī mācās uzdot jautājumus, izvairīties no emocijām.

Darbs ir paveicams 2-3 mācību stundās (atkarībā no klases lieluma).

Darba lapas paraugs

Mani kaimiņi:

Jums: _____,

_____,

_____ un tikai jums ir ekskluzīva iespēja sadalīt īpašumus JŪSU harmonijas ielā.

Jūsu grupai ir jājūtas vislabāk šajā ielā!!! Māju sadalījums jāpamato!!!

Uz mājām pretendē:

- politiskais bēglis no Baltkrievijas;
- luterāņu mācītājs ar ģimeni;
- ideāla ģimene; vīrs uzņēmējs, 2 superpaklausīgi 5 un 8 g. veci bērni, ļoti laipna sieva, bet vienmēr staigā saulesbrillēs;
- pensionāru pāris, kas konsekvēti runā tikai krievu valodā;
- 18 – 22 gadu veci jaunieši, kuri dzīvo vienā mājā;
- bēglis no Afganistānas;
- 2 sievietes ar gadu vecu bērnu;
- un jūsu grupa.

	1.	Manas harmonijas iela	
	3.		2.
	5.		4.
	7.		6.
			8.

Vērtēšanas kritēriji:

Vērtēšanas mērķis: Grupu darbā skolēni skaidro un argumentēti pamato dažādu stereotipu esamību vai neesamību cilvēka domāšanas procesos par dažādiem indivīdiem un to pārstāvētajām sociālajām grupām. Demonstrē izpratni par tādiem jēdzieniem kā indivīds, sociālā grupa, stereotipi, tolerance, tiesiskums, vienlīdzība, cieņa, brīvība, bēgļi,

Līmenis	Vērtējuma apraksts	Punkti
4.	Skolēni var pamatot savu viedokli par visu kaimiņu izvietojuma principiem Pamatojums ir argumentēts, nevis emocionāls. Ir izprotami izvietojuma cēloņi un sekas	9-10
3	Skolēni var pamatot savu viedokli vismaz par 6 kaimiņu izvietojuma principiem Pamatojums ir argumentēts, nevis emocionāls. Ir daļēji izprotami izvietojuma cēloņi un sekas	6 – 8
2.	Skolēni var pamatot savu viedokli vismaz par 4 kaimiņu izvietojuma principiem Pamatojums ir vairāk emocionāls, nekā argumentēts Ir nojaušami izvietojuma cēloņi un sekas	3-5
1.	Paskaidrojumā parādās kopējā tēmas izpratne	1-2

**Madonas Valsts ģimnāzijas
vēstures un sociālās zinātnes skolotājas
Marita Kazakeviča un Emerita Beļāuniece**

Erudīcijas spēle „Lampu drudzis ķīmijā”

Mērķis: atkārtot un nostiprināt zināšanas par kādu konkrētu tēmu.

Noteikumi un nepieciešamie resursi:

- Optimālais spēlētāju skaits grupā - 4 skolēni.
- Spēles ilgums 40 minūtes.
- Nepieciešams hronometrs vai pulkstenis ar sekunžu rādītāju.
- Sagatavotas kartītes ar jautājumiem.
- Tāfele, kur reģistrēt punktus.

Spēles struktūra:Piemērs:

Mērķauditorija – 9.kl. skolēni

Tēma „Neorganisko vielu klasifikācija”.

Šo tēmu veido vairāki apakštemati: „Oksīdi”; „Hidroksīdi”; „Skābes”; „Sāļi”; „Kaķis maisā”.

Katram apakš tematam ir sagatavoti 5 jautājumi, kuros ietverti īsi aprēķinu uzdevumi (*piem., aprēķināt masu 2 moliem NaOH*); teorijas jautājumi (*piem., Pamatot apgalvojumu „Cinka hidroksīds nav sārms”*), kā arī jautājumi, kas balstīti uz skolēna erudīciju (*piem., „Kāda ir dzeramās sodas ķīmiskā formula?”*). Apakštemats „Kaķis maisā” ir veidots lai, galvenokārt, skolēnos attīstītu erudīciju un prasmi sadarboties grupā (*piem., „Nodziedāt dziesmas fragmentu, kura tekstā ir ietverts jēdziens „ūdens”*).

Spēles gaita:

- Katra skolēnu grupa vienojas par savas komandas nosaukumu.
- Komandu, kura uzsāk spēli, izlozē, pēc tam gājienus veic pulkstenrādītāja virzienā.
- Komanda, kura veic savu gājienu, izvēlas apakštematu un jautājuma numuru (*piem., „Skābes – 3”*).
- Spēles vadītājs (skolotājs) nolasa jautājumu un uzņem atbildes apdomāšanās laiku – 1 minūti.
- Ja komanda atbild pareizi, tā saņem 1 punktu.

- Ja komanda atbild nepareizi, jautājums pāriet nākamajai komandai, bet apdomāšanās laiks papildus netiek piešķirts. Ja tā atbild pareizi, saņem 1 punktu; ja nē – jautājums pāriet nākamajai komandai. Ja neviena komanda nav atbildējusi pareizi, atbildi izskaidro spēles vadītājs.
- Spēli uzvar tā komanda, kura ir savākusi visvairāk punktu.

Spēles nobeigums:

Spēle ir beigusies, kad beidzas tai atvēlētais laiks vai arī ir izspēlēti visi sagatavotie jautājumi.

Ko dod spēle:

- Spēlētāji atkārti iegūtās zināšanas un prasmes.
- Veicina skolēnos sadarbības prasmes.
- Padara mācību priekšmetu *dzīvāku* un interesantāku.

**Madonas Valsts ģimnāzijas
ķīmijas skolotāja
Eva Pētersone**

8.klases datorikas stunda "Kādi ir datortīklu veidi un to pieslēgumi"

Jaunajā kompetencēs balstītajā mācību standartā kā viena no tēmām datorikā ir "Kā strādā datortīkli". Strādājot pēc jaunā mācību satura, daudziem skolotājiem tieši šī tēma sagādāja izaicinājumus. Tāpēc piedāvāju savus izstrādātos materiālus šīs tēmas apguvei.

Temata mērķis: apgūt datortīklu darbības, pārvaldības un izmantošanas iespējas, lai izmantotu un pielāgotu tos saviem mērķiem. Lai sasniegtu mērķi, skolēniem vispirms ir jānoskaidro, kas ir datortīkls, kādi ir to veidi un to pieslēgumu veidi.

Kā mācību materiāls skolēniem tiek piedāvāta skolotājas izveidotā prezentācija un darba lapa. Apgūtās vielas nostiprināšanai un atgriezeniskās saites iegūšanai tiek izmantota vietne nearpod.com.

Stundas norises gaita:

- Stundas sākumā skolēni nosaka savu sasniedzamo rezultātu.
- Pārrunā ar klasesbiedru un izsaka savas domas, kā dažādas programmvadāmas ierīces savstarpēji sazinās, kādus tīklus un tehnoloģijas tās izmanto, kādus tīklus Tu izmanto ikdienā, kāda ir Tava pieredze to lietošanā, kādas ir datortīklu priekšrocības, kādi ir datortīklu trūkumi.
- Sameklē informāciju interneta resursos par datortīkliem un to pieslēgumu veidiem.
- Pārrunā ar klasesbiedriem par datortīkliem un to pieslēgumu veidiem.
- Ar skolotāja atbalstu pārbauda interneta un tīkla pieslēguma ātrumu.
- Zināšanu nostiprināšana un atgriezeniskās saites iegūšana, izmantojot vietni nearpod.com. Atbildes uz neskaidrajiem jautājumiem. Skolēni drīkst izmantot darba lapu.
- Mājas daba uzdošana.

Darba lapas paraugs:

Kādi ir datortīklu veidi un to pieslēgumi

Programmvadāmas ierīces sazinās savā starpā, izmantojot dažādus tīklus.

Bezvadu tīkls (<i>wireless</i>) tīkls ir jebkura veida datortīkls, kas nodrošina datu apmaiņu starp datoriem bez vadu palīdzības.	
Tālruņa līnija (<i>phone line</i>) ir viens no vienkāršākajiem un pieejamākajiem interneta pieslēguma veidiem.	
Mobilais pieslēgums - datu apmaiņai var izmantot arī speciālus mobilo pakalpojumu sniedzēja piedāvātos interneta servisu mobilaajā tālrunī tiešā veidā, piemēram, WAP:	
Mobilais internets - mobilo internetu kā pakalpojumu piedāvā mobilo sakaru operatori. Lai to realizētu, datoram ir jābūt apgādātam ar <u>mobilo modemu</u> . Tas ļauj lietot internetu jebkurā vietā, kur darbojas mobilie sakari.	
Kabelinternets (<i>cable</i>) ir pastāvīgs interneta pieslēgums, kas dod iespēju pieslēgties internetam, izmantojot kabelitelevīzijas starpniecību, nevis tālruņa līniju.	
Tehnoloģija <i>Bluetooth</i> izmanto mazas jaudas radio signālu raidītājus un nodrošina pārnēsājamu datu pārraides ierīču, piemēram, personālo ciparasistentu, klēpj datoru, printeru, tastatūru, peļu, austiņu un digitālo fotokameru savienošanu savā starpā, to pievienošanu datoram vai datortīklam.	

Wi-Fi (*Wireless Fidelity*) ir interneta bezvadu savienojums, kas dod iespēju lietotājam ar portatīvo datoru, atrodoties vietā, kas ir aprīkota ar Wi-Fi, pieslēgties datortīklam bez vadu palīdzības un datoru brīvi pārvietot attiecīgās teritorijas robežās, nepazaudējot interneta savienojumu.

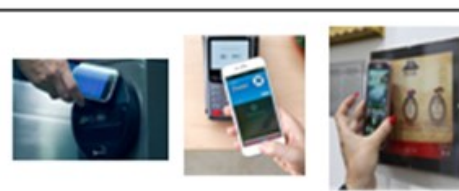
Radio pieslēgums (*radiolink*) ir bezvadu pieslēgums, kas nodrošina datu pārraidi ar radio kanāla palīdzību. Datu plūsmas apmaiņu ar bāzes staciju nodrošina mikroviļņu antena, kas uzstādīta ārpus ēkas, un maršrutētājs, ko ar kabeli pieslēdz pie datora.

Satelīta (*satellite*) pieslēgumā dators datu apmaiņu veic caur satelīta uztvērēju, kurš signālus gan saņem, gan nosūta. Signālu pārveidošanai izmanto speciālu satelīta modemu vai citu aparātūru.

Near field communication jeb NFC ir protokolu kopums, kas ļauj sūtīt datus starp mobilajām ierīcēm tuvā attālumā (līdz 10 cm) ar radiosakaru starpniecību. Šo tehnoloģiju izmanto, lai starp mobilajām ierīcēm pārsūtītu kontaktus un citu saturu, atslēgtu durvis, veiktu mobilo maksājumus un daudzas citas darbības.

Uzdevumi

1. uzdevums. Noskaidro interneta ātrumu dažādām programmvadāmām ierīcēm!

Interneta ātruma mērīšanas vietas nosaukums: _____

Programmvadāmās ierīces nosaukums	Interneta pieslēguma veids	Iekārta, kurai ir pieslēgta ierīce	Lejupielādes ātrums (Mb/s)	Augšupielādes ātrums (Mb/s)

Piemērs, ja mājās ir 3 datori:

Mājas lokālā tīkla veids (kā dators ir savienots ar interneta pieslēguma vietu, var būt vairāki datori un vairāki veidi).	Planšete - bezvadu lokālais tīkls (W iFi) Portatīvais dators - bezvadu lokālais tīkls (W iFi) Stacionārais dators - vītā pāra kabelis.
Iekārta, kurai ir pieslēgts mājas dators.	Planšete - Wi-Fi rūteris Portatīvais dators - Wi-Fi rūteris Stacionārais dators - DSL modems
Interneta lejupielādes ātrums (Mb/s).	3.8
Interneta augšupielādes ātrums (Mb/s).	0.8

2. uzdevums. Uzraksti savas domas, kāpēc Interneta ātrumi dažādās ierīcēs ir atšķirīgi!

3. uzdevums. Atbilde uz jautājumiem!

1. Kā programmvadāmās ierīces sazinās savā starpā?

2. Kurš datoru tīkls, kas izvietots nelielā teritorijā un atrodas lietotāja pārziņā?

3. Kādi var būt Interneta pieslēguma veidi?

4. Sameklē Internetā informāciju par to, kādas iekārtās ir nepieciešamas, lai varētu pieslēgt Internetu!

Zināšanu nostiprināšanai un atgriezeniskās saites iegūšanai izmantota vietne nearpod.com. Skolēnam tiek piedāvāti dažādu datortīklu apraksti, kuros nepieciešams ievilkt iztrūkstošos vārdus. Skolēni drīkst izmantot darba lapu.

Atgriezeniskās saites paraugs vietnē nearpod.com:

Fill in the blanks

Slide 1 / 1

LAN (Vietējais Platība Newtork) - Lokālais tīkls ir dators tīkls, kas izvietots un atrodas .

Teritoriālais tīkls (Plašs Platība Tīkls - WAN) ir dators tīkls, kas .

Bezvadu (bezvadu) tīkls ir daudz veida datortīkls, kas nodrošināt datu apmaiņu starp datoriem palīdzība.

Mobilais pieslēgums - datu apmaiņai var izmantot arī speciālus mobilo pakalpojumu sniedzēja piedāvātos interneta servisu tiešā veidā, piemēram, .

Tehnoloģija Bluetooth izmanto mazas jaudas raidītājus un nodrošināt datu pārraides ierīču savā starpā, uz pievienošana datoram vai datortīklam.

Bezvadu internets (Bezvadu Uzticība) ir interneta bezvadu savienojums, kas dod iespēju lietotājam ar portatīvo datoru, atrodoties vietā, kas ir patirtota ar pieslēgties datortīklam

pārziņā. teritorijā. cm) savieno pārņējamu tālus un WAP. savienošanu signālu tālrunī lietotāja

DONE

Madonas Valsts
ģimnāzijas
datorikas skolotāja
Aija Sīle

Izlaušanās spēle literatūrā

Kad gribam likt un ļaut skolēniem intensīvi darboties un sadarboties, labs paņēmieni spēlēt **izlaušanās spēli**. Šobrīd, kad tik populāras izlaušanās istabas kā izklaides veids, par ko jaunieši gatavi maksāt brangu naudu, lieti var noderēt uzdevumi, kas, izmantojot konkrēto mācību vielu, realizē spēles principus, liek patstāvīgi spriest un domāt.

Iespaidojoties no I. Ziedoņa muzeja izlaušanās istabas, esmu izveidojusi **spēli par O. Vācieti un viņa literāro darbību**. Skolēni tiek sadalīti grupās pa trīs (reālā komandā), kam, kopīgi atrisinot 7 dažādus uzdevumus, jāatsifrē O. Vācieša izteikta ideja- frāze. Tas šoreiz gala rezultāts, kas liecina, ka notikusi izlaušanās.

Katrā uzdevumā tiek atklāts viens vārds vai vārdu savienojums, kas rezultātā būs „atslēga”, lai uzdevums tiktu paveikts. Ja uzdevumi pietiekami nopietni, komandai, kura pirmā pareizi izspēlē- atrod atbildi, tiek labs vērtējums vai noteikti punkti ieskaitē.

Spēle norit klasē, var izmantot arī citas skolas telpas, piemēram, kāpnes- katrs pakāpienu posms- spēles posms, kas ļauj turpināt iet tālāk, reāli virzīties.

Katru uzdevuma aprakstu ievietoju aploksnē, savukārt paveiktais jāsaskaņo ar „tiesnesi”, vadītāju vai skolotāju, lai var turpināt spēli. Kāds „tiesnesis” var fiksēt katras komandas laiku. Uzdevumus varētu arī ievietot kastītēs ar istām atslēgām, kuras atslēdz brīdi, kad uzminēta iepriekšējā

mīkla. Tas būtu interesantāk, tomēr padārgi.

Piemēram, vienas aploksnē saturs ir kāda O. Vācieša dzejas četrinde, kas ir uzdrukāti atsevišķi vārdi, kuri jāsakārto pareizā secībā (labāk izvēlēties mazāk populāru dzejoli). Uzdevums izpildīts, ja no atsevišķiem vārdiem izveidots pareizs citāts, kurā vēl jāpatur prātā, piemēram, vienīgais 2. deklinācijas lietvārds. (Šoreiz vārds- *zibenī*).

Citā aploksnē ievietots O. Vācieša dzejolis, kurā jāaskaita, cik partikulu ir dzejas rindās, šis skaits būs šifra atslēga, lai zinātu, kurš pēc kārtas būs iepriekš uzminētais vārds (iepriekšējā uzdevuma) spēles noslēgumā.

Uzdevums aploksnē var būt kāds zīmējums vai fotogrāfija, vai kolāža, kurā jāaskaita, kāds O. Vācieša dzejoļu krājuma nosaukums. Atminējums ļauj turpināt ceļu uz izlaušanos.

Tie tikai daži piedāvājumi skolotāja radošajai domai. Te var būt uzdevumi, kuros jāizmanto ģeometrijas vai ģeogrāfijas zināšanas. Dzejā var sameklēt kaut ko no ķīmijas vai fizikas prasmēm.

Spēles materiālu izgatavošana (kaut 7 soliem un 7 grupām, ja klasē, piemēram, 21 skolēns) tiešām prasa daudz laika, tomēr interesanti ir arī skolotājam.

Madonas Valsts ģimnāzijas
latviešu valodas un literatūras skolotāja
Valda Cakule

Ievadstunda 8.klases vizuālās mākslas temata "Popkultūra un reklāma" apguvē

Jaunajā vizuālās mākslas programmā vērojams citādāks tēmu sadalījums, kā iepriekš. Atsevišķas tēmas ir līdzīgas tām, kas, strādājot pēc vecās paraugprogrammas, tiek apgūtas citās klasēs. Tā ir ar tematu "Popkultūra. **Popārts.**" Līdz šim tēma tika apgūta 9.klasē, nu, mazliet citā formātā (8.1. Popkultūra un reklāma), jau 8.klasē, kur ieteicamais laiks temata apguvei – 6 mācību stundas.

Tēmas ievadstundā tika sniegts ieskats tēmā. **Stundas uzdevumi:**

1. sniegt informāciju par popkultūru.
2. iepazīstināt skolēnus ar mākslas veidu, kas cieši saistīts ar popkultūru, tās tēliem – **POPĀRTU**.
3. uzzināt, kas, skolēnuprāt, ir popkultūras aktualitātes un galvenie tēli mūsdienās.

Stundas sākumā skolēniem tika jautāts, kas, viņuprāt, ir popkultūra. Pēc atbildēm sekoja skolotājas stāstījums par popkultūru un informatīvs materiāls (*PowerPoint* prezentācija) par mākslas virzienu – **POPĀRTS** – par **popārta rašanos** (skat. 1.att.) pazīmēm, biežāk izmantotajiem tēliem, tehnikām, krāsām, slavenākajiem mākslas veida pārstāvjiem. Pozitīvi, ka šādu prezentāciju iespējams izmantot arī 9.klasē, tēmu "Popārts" apgūstot. Informācija prezentācijas veidošanai tika gūta *uzdevumi.lv* teorijas sadaļā (Skat: <https://www.uzdevumi.lv/p/vizuala-maksla/9-klase/poparts-5594/re-936a72c4-263b-4621-9755-da30624aecdb>).

Prezentācijas laikā tika pārspriesta popkultūras tēlu maiņa un aktualitāte popārtā. Salīdzinājumam tika minēti popārta sākumposma tēli, **2000.gadu sākumā atpazīstami tēli** (skat. 2.att.) un **vienmēr aktuāli tēli – dažādu valstu amatpersonas** (skat. 3.att.).

Pēc prezentācijas noskatīšanās skolēniem interaktīvajā prezentāciju programmā *Mentimeter* bija jāatbild uz jautājumu par mūsdienās zināmākajiem popkultūras tēliem un varoņiem (skat. 4.att.). Izmantotais prezentācijas/aptaujas formāts – *Word Cloud* jeb vārdu mākonis. Interesanti, ka pēc 8.a klases domām, slavenākie popkultūras tēli ir gan mūziķi, gan amatpersonas, gan multfilmu tēli, gan pedagogi, piem., *Cardi B.*, *Nicki Minaj*, *E.Levits*, *Batman*, pat 8.a klases audzinātāja. 8.b klasē populāras bija amatpersonas (*J.Biden*, *E.Levits*) un multfilmu tēli (*Homērs Simpsons*, *Šreks*), kā arī draugi un paziņas.

Pēc pārrunām par *Mentimeter* aptaujas rezultātiem, skolēniem tika dots uzdevums – izvēlēties kādu mūsdienu popkultūras tēlu un uzskicēt tā portretu popārta stilā. Zīmējuma formāts – A5, tehnika skicei – parastais zīmulis, vērtējums par paveikto – formatīvs (i/ni).

Stundas noslēgumā skolēni sniedza atgriezenisko saiti par paveikto, mutiski novērtēja savu darbu.

Secinājums: *Mentimeter* ir labs rīks viedokļa noskaidrošanai, aptaujām un diskusijām, un to iespējams izmantot mācību stundās, klases stundās un ārpusklases aktivitātēs.

Popārta rašanās

Mākslas virziens sākotnēji radās un attīstījās Anglijā (1950.tie gadi), mazliet vēlāk (1960.tie gadi) tas guva popularitāti ASV.

Popārts = masu māksla (visiem saprotama māksla), mākslas darbi, kuros izmantoti tēli no tā laika lielpilsētu vides (slavenības, bieži izmantoti produkti, attēli no preses izdevumiem, komiksiem u.c.).

1.attēls. Popārta rašanās

Veiksmīgas A.Kordas fotogrāfijas un popārta darba paraugs - kubiešu revolucionāra E.Če Gevaras portrets

2.attēls. 2000.gadu sākumā atpazīstami tēli

Mūsdienu popārta tēli – dažādu valstu amatpersonas

3.attēls. Vienmēr aktuāli tēli – dažādu valstu amatpersonas

Kuri, Tavuprāt, ir mūsdienās zināmākie popkultūras tēli un varoņi? Mini 3 !!!

Mentimeter

4.attēls. *Mentimeter* jautājums

**Madonas Valsts ģimnāzijas
vizuālās mākslas skolotāja
Zane Beģe - Begge**

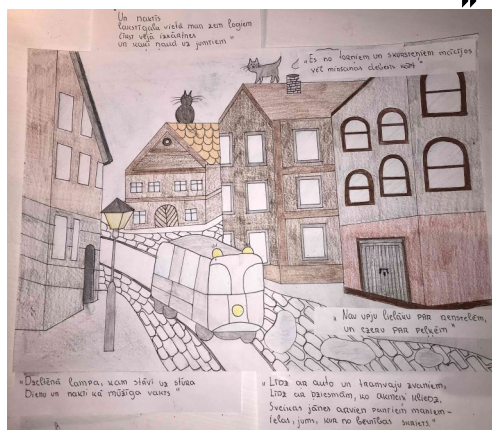
Radošs uzdevums literatūrā „Rīga AČaka acīm”

9.klasē literatūrā, iepazīstot A.Čaka personību un dzeju, galdā vērība tiek pievērsta A.Čakam kā pilsētas, kā Rīgas dzejniekam. Tāpēc skolēniem tiek piedāvāts veidot radošo darbu “Rīga A.Čaka acīm”.

Sasniedzamais rezultāts: Izmanojot A.Čaka dzeju, radīt vizuālu A.Čaka Rīgas atainojumu.

Darba gaita:

1. Lasīt A.Čaka dzeju, kas atrodama letonika.lv (lasītava, 8.klase “Mana paradīze”) vai dzejas krājumus.
2. Atrast 5 – 7 A.Čaka dzejas citātus, kuros viņš ataino Rīgu – vidi, vides objektus, tēlus (piem., Rīgas torņi, ormaņi u.c). Citāts ir vismaz 2 rindas no dzejoļa.
3. Balstoties uz citātos iegūto informāciju, veidot A.Čaka Rīgas vizualizāciju. Zīmējumā jāatrod vietu arī citātiem, tos ielīmējot vai ierakstot.
4. Kad zīmējums tapis, notiek darbu prezentācija. Katrs skolēns nedaudz pastāsta par savu darbu, ideju pamato ar dzejas citātiem.
5. Tad skolēni, izmantojot nepabeigtos teikumus, raksta secinājumus – kāda ir A.Čaka Rīga. Secinājumi tiek

klasē pārrunāti. Daži teikumu piemēri:

A.Čaka Rīgai raksturīgs (kas?) jo (kāpēc?)

A.Čaka Rīgā nozīmīgi tādi tēli kā (nosaukt!), jo (kāpēc?)

A.Čaka Rīgā dominē tādas krāsas kā (nosaukt!), jo (kāpēc?)

A.Čaks, atainojot savu Rīgu, pamana tādas sīkas detaļas kā (nosaukt!), jo (kāpēc?)

A.Čaka Rīga salīdzinājumā ar mūsdienu jeb 21.gadsimta Rīgu ir (kāda?), jo (kāpēc?)

Mūsdienu jauniešiem dzejas lasīšana sagādā nepatiku. Tomēr šāds uzdevums veicina interesi par dzeju un tās lasīšanu. Tā kā A.Čaks ir sajūtu gleznotājs, tad vizualizēt viņa dzeju nav sarežģīti, bet gan aizraujoši, un skolēniem ir iespēja parādīt savu radošumu.

Uzdevums bija ērti pielietojams arī attālinātajā mācību procesā, jo lielākā uzdevuma daļa veicama patstāvīgi. Tiešsaistē notika uzdevuma gaitas apspriešana, darbu prezentācija un secinājumu analīze.

**Madonas Valsts ģimnāzijas
latviešu valodas un literatūras skolotāja
Kristīne Lukaševica**

Mācību stunda vācu valodā “Mani nākotnes nodomi”

Stundu 8.klasē Madonas Valsts ģimnāzijā vadīja pedagogs karjeras konsultants Sarmīte Jansone un vācu valodas skolotāja Sandra Sprukule. Sagatavošanās procesā kopīgi tika izpētīti normatīvie dokumenti un metodiskie materiāli, plānota stundas norise un sasniegtais rezultāts, sagatavoti stundā izmantojamie mācību līdzekļi un pārdomātas mācību procesā izmantojamās metodes.

Mācību stundas īstenošanai tika izmantota tiešsaiste digitālajā platformā ZOOM, kas ir efektīva komunikācijas forma attālinātās mācīšanās apstākļos, jo nodrošina vienas skaidrojumu, vizualizāciju dažādos veidos, skolēnu sadarbību, iespēju dalīt ekrānu prezentācijai, kā arī pieslēgties un demonstrēt darbu ar digitālo karjeras informācijas resursu-profesiju pasaule.lv.

Stundā veiksmīgi tika iekļauti karjeras jautājumi: atbilstoši vecumposmam aktualizētas zināšanas par karjeras jēdzienu, karjeras izvēles būtiskajiem aspektiem, pašizpēti, attīstītas prasmes izmantot digitālos resursus karjeras izglītībā, atbilstoši pilnveidotajā mācību saturā vācu valodā 8.klasē iekļautajam tematam „Rakstura īpašības, prasmes un karjeras plāni”.

Iepriekšējo zināšanu aktualizēšanai tika izmantota valodas spēle “Profesiju alfabēts” un attēlu kolāžas par profesijām. Tas izraisīja interesi un rosināja “prāta vētru” par stundas tematu un karjeras jēdziena izpratni. Prezentācijā iekļautā informācija par karjeras izvēles nosacījumiem sistematizēja skolēnu zināšanas par karjeras attīstību un sekmēja skolēnu iesaisti stundas sasniegšanā rezultāta izvirzīšanā. Jauno saturu apgūt palīdzēja darbs ar tekstu (vācu valodā par profesijas izvēles nosacījumiem), atgādne par teikuma konstrukcijas veidošanu sava viedokļa (par profesijas izvēli) pamatošanai, darbs ar domu kartēm -vācu valodā kā paraugs par arhitekta profesiju, pēc tam latviešu valodā kopā ar skolēniem veidota domu karte stāstījumam par savas nākotnes

profesijas izvēli.

Izglītības iespēju izpēti (par savu izvēlēto profesiju) un darba pasaules iepazīšanu (darba vide, profesionāla intervija par interesējošo un tai radniecīgajām profesijām) veicināja digitālā resursa profesijupasaule.lv izmantošana gan stundā, gan patstāvīgi mājās.

Atgriezeniskai saitei skolēni tērztavā (čatā) novērtēja klases biedru sniegumu, katram skolēnam tika sniegta arī aprakstoša atgriezeniskā saite. Nākamajā vācu valodas stundā tika izvērtēta skolēnu papildinātā domu karte ar informāciju no profesijupasaule.lv un stāstījums par savu profesiju atbilstoši runāšanas prasmju kritērijiem.

Kopīgi analizējot mācību stundu, secinājām, ka izvirzītais sasniegtais rezultāts (SR) -Skolēns, izmantojot zināšanas par sevi un informāciju no dažādiem avotiem, prot vācu valodā pastāstīt par saviem nākotnes nodomiem un pamatot profesijas izvēli, veidojot teikuma konstrukciju ar saikli „weil” tika sasniegts. Stāstījuma veidošanai par saviem nākotnes nodomiem skolēni izmantoja balsta vārdus, kas iepazīti no stundā lasītā teksta, vārdnīcas, domu kartes vācu un latviešu valodā, kā arī savas izvēles/ viedokļa pamatošanai izmantoja teikuma konstrukciju ar saikli „weil”.

Ieskatam stundas norises plānojums.

Stundas temats Meine Zukunftspläne

Stundas sasniegtais rezultāts:

Skolēns, izmantojot zināšanas par sevi un informāciju no dažādiem avotiem, prot vācu valodā pastāstīt par saviem nākotnes nodomiem un pamatot profesijas izvēli, veidojot teikuma konstrukciju ar saikli „weil”.

Kā pārliecināšos, ka tas ir sasniegts?

Skolēni aizpildīs domu karti par savu nākotnes profesiju, balsta vārdus iesaistīs teikumos un viedokļa pamatošanai izmantos saikli „weil”. Mājās sameklēs papildinformāciju par savu profesiju vietnē profesiju.pasaule.lv.

Mācību notikums	Skolēnu darbība	Skolotājas darbība
Pievērst uzmanību	<i>Kā skolēni pievērsīs mācībām uzmanību?</i> Skolēni aplūko attēlus un nosauc profesijas ar vārda Beruf (profesija) pirmajiem burtiem.	Skolotāja rosina aplūkot attēlus un nosaukt profesijas ar vārda Beruf pirmajiem burtiem. (spēle "Profesiju alfabēts").
Aktivizēt iepriekšējās zināšanas	<i>Kā skolēni aktivizēs iepriekšējās zināšanas?</i> Skolēni nosauc attēlos minētās profesijas, atbild uz skolotājas jautājumiem.	Skolotāja aicina atbildēt uz jautājumiem par attēlos redzamajām profesijām, vecāku profesijām, savu sapņu profesiju.
Komunicēt sasniedzamos rezultātus	<i>Kā skolēni uztvers SR?</i> Skolēni kopā ar skolotāju/ pedagogu karjeras konsultantu formulē sasniedzamo rezultātu, izsaka viedokli par nepieciešamajām zināšanām un prasmēm, lai to sasniegtu.	Skolotāja (pedagogs karjeras konsultants) iepazīstina skolēnus ar jēdzienu "karjera", uzdod mērķtiecīgus jautājumus un kopā ar skolēniem nonāk pie sasniedzamā rezultāta, lūdz izteikt viedokli par prasmēm, zināšanām, kas nepieciešamas, lai to sasniegtu.
Piedāvāt jauno saturu	<i>Kas ir jaunais saturs? Kā skolēni ar to iepazīsies?</i> 1. Skolēni izlasa tekstu par profesijām un apgūst konstrukcijas „weil” lietojumu. 2. Kopā ar skolotāju izpēta domu kartes jautājumus, meklē atbildes tekstā.	1. Skolotāja piedāvā iepazīties ar tekstu par profesijām. Aktualizē teikumu veidošanu ar saikli „weil”, lai pamatotu profesijas izvēli. (teksts un uzdevumi prezentācijā) 2. Palīdz izprast domu kartē formulētos jēdzienus, to nozīmi karjeras izvēlē.
Virzīt mācīšanos un atbalstīt	<i>Kādu atbalstu un kā skolēni izmantos, lai jauno saturu nostiprinātu ilgtermiņa atmiņā?</i> Skolēni meklē balsta vārdus tekstā un papildina domu karti, veido teikumus ar saikli „weil”.	Skolotāja skolēniem piedāvā tekstā atrast atslēgvārdus, izmantot vārdnīcas to skaidrojumam, papildināt domu karti ar informāciju no teksta. Rosina teikumu veidošanā izmantot konstrukciju ar saikli „weil”.
Dot iespēju lietot jauno saturu	<i>Kā skolēni lietos jauno saturu viņiem aktuālā kontekstā?</i> Skolēni veido domu karti par savu nākotnes profesiju, stāstījumā klases biedriem izmanto gramatisko konstrukciju ar saikli „weil”.	Skolotāja rosina aizpildīt domu karti par savu nākotnes profesiju, izmantot vārdnīcas un veidot stāstījumu par savu profesiju.
Sniegt atgriezenisko saiti	<i>Kā un kad skolēns saņems atgriezenisko saiti par savu darbu, lai to varētu uzlabot?</i> Skolēni saņem aprakstošu atgriezenisko saiti no klases biedriem (čats) un skolotāja, plāno, kā uzlabot savu sniegumu.	Skolotāja mudina čatā izvērtēt klases biedra sniegumu, katram skolēnam sniedz aprakstošu atgriezenisko saiti.
Sekmēt pārnesi, vispārināšanu	<i>Kā skolēns apgūto lietos jaunās situācijās, citos kontekstos?</i> 1. Skolēni izvēlas kādu no attēlā redzamajiem profesionālajiem instrumentiem un savu izvēli pamato. 2. Mājās skolēns papildina domu karti ar vietnē profesijupasaule.lv atrodamo informāciju un pilnveido savu stāstījumu.	1. Skolotāja rosina izvēlēties kādu no attēlos redzamajiem darba rīkiem / profesionālajiem instrumentiem un savu izvēli pamatot. 2. Skolotāja mudina čatā izvērtēt klases biedra sniegumu, katram skolēnam sniedz aprakstošu atgriezenisko saiti.
Novērtēt sniegumu	<i>Kā skolēns pārliecināsies vai un kādā mērā ir sasniedzis izvirzītos SR?</i> Skolēni nākamajā stundā stāsta par savu profesiju.	Skolotājs izvērtē stāstījumu pēc runāšanas prasmi kritērijiem.

Mācību priekšmets: angļu valoda, citas valodas, vēsture, literatūra

Mērķauditorija: 11., 12. klašu skolēni

Mērķis: attīstīt prasmi diskutēt par vēsturiski nozīmīgiem jautājumiem.

Uzdevumi:

- Veikt izpēti par kādu nozīmīgu vēsturisku personību.
- Sagatavot PowerPoint prezentāciju par viņu.
- Piedalīties debatē, cenšoties pārliecināt pretinieku par savas personības lielāku nozīmīgumu vēsturē, jo tikai viens no abiem nokļuš „Vēstures slavas zālē”.

Izmantotā mācību darba metode: projekta darbs, kas attīsta skolēnu radošumu, kā arī sadarbības, komunikācijas un kritiskās domāšanas prasmes.

Resursi: pieeja internetam, datoram

Skolēniem kopš paša sākuma ir jāsaprot projekta struktūra. Lai attīstītu komunikācijas un sadarbības prasmes, viņi sākmā strādā pie viena projekta, bet debatēs katrs startē atsevišķi.

Projekta darbs tika veikts trīs 11. klašu grupās, kurām ir atšķirīgs valodas prasmes līmenis. Tomēr tas būtiski neietekmēja rezultāta sasniegšanu.

Projekta darbam tika veltītas 3 stundas.

1. stundas soli:

1. Skolēni pāros izdiskutē, kādi ir svarīgākie kritēriji, kas nosaka kādas vēsturiskās personības nozīmīgumu.
2. Skolēni izlasa PowerPoint prezentācijas slaidus par Čingishanu un izdiskutē, cik efektīvi tie ir, lai pārliecinātu par viņa vēsturisko nozīmīgumu (*pēc Oxford Discover Futures 4 p. 68*).
3. Skolēni noklausās debates gaisa balonā starp Čingishanu un Napoleonu un veic pierakstus argumentiem par un pret viņu palikšanu gaisa balonā.
4. Skolēni pāros izvēlas kādu vēsturisku personību, sameklē informāciju par viņu un savstarpēji sadala uzdevumus prezentācijas veidošanai.

2. stundas soli:

1. Skolēni savā pāri veido PowerPoint prezentāciju, īpašu uzmanību pievēršot 3 svarīgākajiem aspektiem, kāpēc šī personība ir nozīmīga vēsturē, kā arī argumentiem, kas to apliecina.
2. Skolēni trenējas debatēt – grupās pa 4 (2+2) katri 2 cenšas pārliecināt otru par savas personības lielāku nozīmīgumu.
3. Skolēni rediģē savus slaidus un palīdz kolēģiem ar padomu par slaidiem un pašu debatēm.
4. Līdz nākošās stundas sākumam skolēni iesūta savas prezentācijas.

zentācijas.

3. stundas soli:

1. Pāri sadalās un pievienojas 2 jaunām lielām grupām (2 gaisa balonos), piem., Edisons ir 1. un arī 2. balonā.
2. Sākas lidojums gaisa balonā. Diemžēl, drīz tas sāk zaudēt augstumu, tāpēc steidzami ir jāsamazina tā svārs. Pēc izlozes vai skolotāja norādījuma sākas debate starp 2 personībām vienā balonā, cenšoties pierādīt, kāpēc tieši mana personība ir pelnījusi palikt balonā, (izmantojot slaidus, bet nelasot no tiem); Pārējie skolēni veic pierakstus argumentiem par un pret viņu palikšanu balonā, kā arī novērtē katra skolēna 1) prezentācijas prasmes, 2) slaidus vizuāli un 3) to saturu.
3. Kad visi argumenti izsmelti, pārējie balso, kurš no abiem ir pelnījis palikt un sasniegt „Vēstures slavas zāli” un kurš tiks izmests no balona.
4. Šādā veidā debates turpinās, līdz 1. balonā ir palikusi tikai puse ceļotāju.
5. Tad tā pati procedūra notiek 2. balonā.
6. Stundas noslēgumā vai nākošās stundas sākumā (ja grupa liela) skolēni reflektē par paveikto:

- pāros atbildot uz jautājumiem par to, kas izdevās un neizdevās pašiem, kam bija visveiksmīgākās debates un kāpēc, un ko no šī projekta darba varētu pielietot nākotnes debatēs;
- individuāli, elektroniski aizpildot Projekta izvērtējuma tabulu (*Project assessment*), novērtējot gan savas, gan kolēģa sadarbības, komunikācijas un kritiskās domāšanas prasmes, kā arī radošumu.

Skolēni pēc stundas iesūta 2 lietas – projekta izvērtējuma tabulu un veikto pierakstu foto, tas palīdz izvērtēt gan skolēnu prasmi veikt pierakstus, gan viņu kritiskās domāšanas prasmes.

Projekta mērķis attīstīt prasmi diskutēt par vēsturiski nozīmīgiem jautājumiem tika sasniegts. Skolēniem nesagādāja grūtības veikt izpēti par kādu nozīmīgu vēsturisku personību vai sagatavot PP prezentāciju par viņu. Lielāks izaicinājums bija debatēt – pieklājīgi, bet mērķtiecīgi censties pārliecināt pretinieku par savas personības lielāku nozīmīgumu vēsturē, ieklausīties pretiniekā un piedāvāt pretargumentus un izmantot pretinieka vājos punktus.

Projektu darbs attīsta visas 21. gadsimta būtiskās prasmes: radošumu, sadarbības, komunikācijas un kritiskās domāšanas prasmes, kā arī tas šķiet interesanta mācību forma skolēniem, tāpēc to ir vērts izmantot biežāk. Tāpat skolēni būtiski attīsta savas sadarbības prasmes.

Šī projekta metode ir pielietojama tā, kā aprakstīts, vai arī to var viegli adaptēt citām tēmām vai situācijām.

Project Assessment Grid

	Work on the Project								Presentation							
	Collaboration		Communication		Creativity		Critical thinking		Peers' assessment				Teacher's assessment			
	Self-assessment	Peers' assessment	Self-assessment	Peers' assessment	Self-assessment	Peers' assessment	Self-assessment	Peers' assessment	Presentation skills	Visuals	Contents	Present.	Visual	Content	Value	Final opinion
1.																
2.																
3.																

**Madonas Valsts ģimnāzijas
angļu valodas skolotāja
Ārija Fārte**

Izdevumu sagatavoja: Madonas Valsts ģimnāzijas izglītības metodiķe **Kristīne Lukaševica** (mob.26461330)